

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Logopeedilise teraapia kaugteenus
Taotluse number	1263
Kuupäev	15.06.2018

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

Logopeedilise teraapia kaugteenuse lisamise Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetellu algatas Eesti Logopeedide Ühing. Teenuse lisamise eesmärgiks on parandada logopeedilise teraapia teenuse kättesaadavust ning patsientide ja logopeedide rahulolu.

1.2. Taotletav teenus

Teenuse osutamine toimuks läbi kõneravi.ee veebilehe. Hetkel on lehekülje kasutamine võimalik vaid pilootkasutajatele ning teenust kõneravi.ee keskkonna kaudu Eestis veel osutatud ei ole.

Patsiendi tehnilist valmisolekut kontrollitakse eelnevalt registreerimismisvormis kõneravi.ee leheküljel või telefoni teel teraapia registreerimisel. Registreerimise käigus kontrollitakse arvuti, tahvelarvuti või nutitelefoniga, veebikaamera, mikrofoni ning internetiühenduse olemasolu. Pärast teenusele registreerimist läheb automaatne link logopeedile ja patsiendile, mille kaudu saab kokkulepitud kõnega liituda. Pärast kaugteenuse seansi saadab kõneravi.ee haigekassale raporti teenuse toimumise kohta, vastavalt haigekassa poolt soovitud sagedusele.

Taotluse alusel on teenuse sihtrühmaks täiskasvanud patsiendid, kellel esinevad kõne- ja häälehäired (nt afaasia, düsartria, kognitiiv-kommunikatiivne häire, düsfoonia, kogelus). Sõltuvalt probleemist on logopeedi otsustada, kas teenuse osutamine kaugteenusena on vajalik. Otsustamisel võetakse arvesse patsiendi spetsiifikat, sh kas probleemi puhul on teraapia võimalik, kas patsiendil on füüsiline puue, patsiendi võimalikkus teenusele tulla.

Meditsiinilise tõenduspõhisuse hinnangu põhjal on sihtgrupp logopeedilise teraapia osutamiseks kaugteenusena oluliselt väiksem, sest omad piirangud seab sensoorsest ja/või motoorsest defitsiidist tingitud häired, mis mõjutavad tervishoiuteenuse pakkumise efektiivsust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil. Meditsiinilise tõenduspõhisuse hinnangu andja arvates ei ole näidustusel põhinev sihtgrupi sobivuse hindamine logopeedilise teraapia osutamiseks õige lahendus.

Logopeedilise teraapia kaugteenuse kohta leidub vähe uuringuid, enamasti on valimid väikesed ning keskendunud konkreetsele haigusgrupile või teenuse tulemusnäitajaks määratud patsiendi või patsiendi vanema/hooldaja rahulolu teenusega. Ei ole piisavalt tõenduspõhiseid uuringuid, mis tõestaksid, et logopeediline kaugteenus sobib kõigile taotluses esitatud patsiendirühmadele.

1.3. Alternatiiv

Alternatiiviks on logopeediline teraapia (kestus 90 min) (teenusekood 7622). Taotluse alusel on teenuse sisu ja ajaline jaotus samad nii kohapeal käidava kui ka kaugteenuse korral.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Logopeedilise teraapia kaugteenuse hind kujuneb logopeedilise teraapia hinnast ja kõneravi.ee keskkonna tasust, mille sisse on arvestatud platvormi ülalpidamise kulud. Logopeedilise teraapia (kestus 90 min) hind kehtiva tervishoiuteenuste loetelu alusel on 32,45 eurot. Platvormi ülalpidamise kulud ühe teenuse osutamise korra kohta on 2,50 eurot. Logopeedilise teraapia kaugteenuse piirhind kokku on **34,95 eurot**.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud

Kulutõhususe hinnanguid kiirotsingul ei leitud.

3.2. Kulutõhusus Eestis

Hetkel on Eestis olemas logopeediline teraapia, mille puhul peab patsient minema kohapeale. Kaugteenuse puhul jääks teraapia maksumus samaks, mis kohapeal toimuval, kuid teenuse hinnale lisandub platvormi maksumus.

Taotluse esitaja hinnangul logopeedilise teraapia kaugteenuse rakendumisel ei lisandu uusi ravijuhte. Uus teenus asendab kas osaliselt või täielikult logopeedilise teraapia teenuse (kood 7622) mahu teatud patsientide puhul.

Kulutõhususe hindamiseks ei ole piisavalt andmeid. Ei ole teada, mil määral muutub logopeedilise teraapia üldine kasutus ning kas teenuse kvaliteet ja kättesaadavus paranevad või halveneavad.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Taotluse esitaja hinnangul kasutab logopeedilise teraapia kaugteenust esimesel aastal 5% kõikidest teraapiat vajavatest patsientidest. Prognoosi aluseks on võetud 2016. aasta logopeedilise teraapia teenuse osutamise kordade arv, mille alusel kasutaks teraapia kaugteenust esimesel aastal 249 patsienti, kasutuskordi oleks 1488. Taotluse esitaja hinnangul suureneb kaugteenuse kasutajate arv järgnevatel aastatel vastavalt 7%-le, 9%-le ja 15%-le. Prognoosi koostamisel on arvestatud, et kaugteenuse kasutamise juurutamine võtab aega. Täpsem ülevaade lisakuludest ravikindlustuse eelarvele on välja toodud tabelis 1.

Tabel 1. Taotletava teenusega kaasnev lisakulu

	2019	2020	2021	2022
Teenuse osutamise arv aastas	1488	2084	2679	4465
Uue teenuse hind	34,95	34,95	34,95	34,95
Uue teenuse kulu	52 021	72 830	93 638	156 064
<i>Vähenevad kulud</i>				
Logopeediline teraapia (kestus 90 min) (32,45 eurot)	48 300	67 620	86 940	144 901
Lisakulu ravikindlustuse eelarvele	3 721	5 210	6 698	11 163

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused

Patsiendi poolt tehtavaid kulutusi ei ole. Patsient saab kasutada kõneravi.ee keskkonda tasuta logopeedilise teraapia kaugteenuse osutamisel.

4.3. Teenuse vää- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

Taotluse esitaja hindab teenuse väärkasutamise tõenäosust madalaks ning arvab, et kaugteenuse liigkasutamine võrdluses tavalise teraapiaga ei ole tõenäoline.

Meditsiinilise tõenduspõhisuse hinnangu andja arvates on teenuse liig- ja väärkasutamine tõenäolised, kui ei seata konkreetseid juhiseid/tingimusi/piiranguid logopeedilise kaugteenuse osutamisel.

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks

Täpsustamist vajaks, millistel näidustustel on logopeedilise teraapia kaugteenuse osutamine põhjendatud ning milline on liikumisvõime piiratuse tase ja kaugus logopeedilisest abist, mille alusel määrata patsiendile logopeedilise teraapia kaugteenus kohapeal toimuva teraapia asemel. Samuti on vaja konkretiseerida, kes ning milliste määratluste alusel otsustab, et patsient on võimeline ja sobiv logopeedilise kaugteenuse saamiseks.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Logopeedilise teraapia kaugteenus	
Ettepaneku esitaja	Eesti Logopeedide Ühing	
Teenuse alternatiivid	Jah	Alternatiiviks on logopeediline teraapia (kestus 90 min) - teenusekood 7622.
Kulutõhusus	Kulutõhuse hindamiseks ei ole piisavalt andmeid, mil määral muutub logopeedilise teraapia üldine kasutus ning kas teenuse kvaliteet ja kättesaadavus paranevad või halveneivad.	
Omaosalus	Ei	
Vajadus	Patsientide arv Eestis 249 Teenuse osutamise kordade arv aastas kokku 1488	Kaugteenuse hulgaks on arvestatud 5% kõikide logopeediliste teraapiate arvust 2016. aastal. Taotluse esitaja hinnangul suureneb kaugteenuse kasutajate arv järgnevatel

		aastatel vastavalt 7%-le, 9%-le ja 15%-le.
Teenuse piirhind	34,95 eurot	
Kohaldamise tingimused	Jah	Täpsustamist vajaks, millistel näidustustel on logopeedilise teraapia kaugteenuse osutamine põhjendatud ning milline on liikumisvõime piiratuse tase ja kaugus logopeedilisest abist, mille alusel määrata patsiendile logopeedilise teraapia kaugteenus kohapeal toimuva teraapia asemel. Samuti on vaja konkretiseerida, kes ning milliste määratluste alusel otsustab, et patsient on võimeline ja sobiv logopeedilise kaugteenuse saamiseks.
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	2019. aasta 3 721 eurot 2020. aasta 5 210 eurot 2021. aasta 6 698 eurot 2022. aasta 11 163 eurot	Taotluse esitaja hinnangul suureneb kaugteenuse kasutajate arv järgnevatel aastatel vastavalt 7%-le, 9%-le ja 15%-le.
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Teenuse lisamise eesmärgiks on parandada logopeedilise teraapia teenuse kättesaadavust ning patsientide ja logopeedide rahulolu. Ei ole piisavalt tõenduspõhiseid uuringuid, mis tõestaksid, et logopeedilise teraapia kaugteenus sobib kõigile taotluses esitatud patsiendirühmadele. Täpsustamist vajaks, millistel näidustustel on logopeedilise teraapia kaugteenuse osutamine põhjendatud ning milline on liikumisvõime piiratuse tase ja kaugus logopeedilisest abist, mille alusel määrata patsiendile logopeedilise teraapia kaugteenus kohapeal toimuva teraapia asemel. Samuti on vaja konkretiseerida, kes ning milliste määratluste alusel otsustab, et patsient on võimeline ja sobiv logopeedilise kaugteenuse saamiseks.	

6. Kasutatud kirjandus